XXXIV. évfolyam. Budapest, 1937. május 15. 10. szám

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre . 12.— P
Félévre . . . . . 6.— P
Negyedévre . 4.— P

Magyar kir. postatakarékpénztári csekkszámla száma 38.990.

A hirdetési díj mm.-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg köztennek duplája.

FOGADÓ MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51
I. emelet 7.

TELEFON: 1-188-98.

Lapmegjelenés: minden hónap 1-én és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Tanulmányi hajókirándulás Bécsbe

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetségének elnöksége a tagok általános kívánságára a szakmánkat érintő bécsi viszonyok tanulmányozására **1937. évi július hó 12-től július hó 16-ig tanulmányi hajókirándulást** rendez, melyre a Szövetség t. tagjait, kedves családjaikkal és ismerőseikkel együtt meghívja az Elnökség.

Tájékoztató:

Indulás a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Rt. „Szent Gellért" luxushajójával 1937. évi július hó 12-én (hétfőn) délután 2 órakor Budapestről, érkezés Bécsbe július hó 13-án reggel 8 órakor.

Visszautazás Bécsből ugyanazzal a hajóval július hó 16-án (pénteken) reggel, érkezés Budapestre aznap este.

A Bécsbe való utazáshoz ez esetben útlevél és vízum nem szükséges, csak a lakhely szerint illetékes rendőrkapitányság vagy csendőrség által 2 példányban kiállított arcképes személyazonossági igazolvány (a fénykép hátára is vezethető), amelyek egyike **jelentkezéskor** a rendezőséghez (Ujpest, Gróf Apponyi Albert ucca 9. szám) beküldendő, a másik pedig az útra magával hozandó.

Utiköltség a hajón Budapest—Bécs és vissza személyenként összesen 12.80 pengő, ami a jelentkezéssel egyidejűleg postatakarékpénztári lapon — a Belvárosi Takarékpénztár Mussolini téri fiók 43.632. sz. csekkszámlára — beküldendő. A befizetőlap hátlapjára rávezetendő: „Hajójegy".

Az elnökség mindazok részére, akik **igénylik,** kedvezményes szállásról gondoskodik a három bécsi éjszakára.

Élelmezésről úgy a hajón, mint Bécsben mindenki maga gondoskodik. Élelmet az útra mindenki hozhat magával.

A bécsi kartársakkal együtt az ott töltött harmadfél nap alatt kirándulásokat rendezünk autobuszon Mária Zellbe, Semmeringre, egyes sörgyárakba a kirándulók megvendégelésével és a nagy világváros nevezetességeinek megtekintésével.

Jelentkezni legkésőbb május hó 20-ig lehet a rendezőségnél (Ujpest, Gróf Apponyi Albert ucca 9) a hajóköltségnek a csekken való egyidejű beküldésével, aminek ellenében a jelentkező a részletes programmot, a hajójegyet és a valuta megváltásához szükséges igazolványt postán megkapja.

Tekintettel a hajó kötött létszámára, tanácsos mielőbb jelentkezni, mert a helybiztosítások a jelentkezés sorrendjében történnek.

Midőn a kartársak sokoldalról kifejezett kívánságára ezt a minden tekintetben tanulságos, szórakoztató és egyben szerény költségekkel megoldható családias külföldi tanudmányi kirándulást megrendezzük, felhívjuk kedves kartársainkat, ragadják meg a kedvező alkalmat a bécsi kartársak és a kedélyes Bécs meglátogatására.

Kamarai jelentések iparunk helyzetéről 1936. évben

Most jelent meg a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara vaskos kötete a kereskedelem és ipar 1936. évi helyzetéről. A kamarai jelentésből a szakmánkat érdeklő részeket alábbiakban ismertetjük:

Bor. Már május havában nyilvánvalóvá vált, hogy — ha kedvezőtlen változás az időjárásban nem következik be — bőséges, 4 millió hektoliteres, vagy azt is felülmúló bortermés is ígérkezik. Kamaránk a borértékesítés kérdését a borkereskedő és bortermelő érdekeltség képviselőivel több szakértekezleten beszélte meg, majd június 10-én tartott közgyűlésén is behatóan foglalkozott a kérdéssel és a kereskedelem- és közlekedésügyi, földmüvelésügyi és pénzügyminiszterekhez intézett beadványában több, a bőséges termés elhelyezésének megkönnyítésére irányuló javaslatot terjesztett elő. Ebben a javaslatban a kamara rámutatott annak fontosságára, hogy minél több szőlő kerüljön piacra. Hangsúlyozta a szőlőkivitelnek biztosítandó kedvezmények fontosságát is. A bornak a belföldi piacokon való elhelyezését a hadseregnek a borvásárlók közé újból való belépése is jelentősen könnyítené. A belföldi fogyasztás emelésének érdekében a borfogyasztási adónak egyharmadával történő leszállítását javasolta. Nagy jelentőséggel bírna az áresések ellen való védekezés tekintetében a borkészletek kézizálogba helyezésének lehetővé tétele is. A borkivitel elősegítésére módot kellene adni arra, hogy a gyümölcsexportőrök által élvezett olcsó állami hitelt a borexportőrök is igénybevehessék. Rámutatott a kamara arra is, hogy a bor megfelelő tárolása érdekében szükséges, hogy megfelelő hordókészletről gondoskodjunk, aminek érdekében kívánatos volna a kádárfa behozatal akadálytalan engedélyezése.

A szüret eredménye igazolta a várakozásokat. Két évi mennyiségileg gyenge termés után (1934. évi 2.54 millió hl., 1935. évi 2.84 millió hl.) az 1936. év terméseredményét 5.40 millió hektoliterre becsülik (?) Megjegyzendő, hogy a borok általában alacsony fokúak (8—11) és ezért a minőségi borok ára, minthogy ezekben hiány mutatkozik, a szüret alatt és szüret után jelentős mértékben megdrágult. A nagy termés következtében előálló értékesítési gondok tekintetében nagy könnyebbséget jelent az, hogy Európa legnagyobb bortermő országában, Franciaország-

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapíttatott 1869. Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

ban oly rossz volt a termés, hogy míg az előző évben a termésnek mintegy 40%-a (40.000.000 hl.) exportra került, addig 1936-ban Franciaország is bevitelre szorult. A spanyolországi viszonyok folytán a spanyol bor versenyével sem igen kell számolni, úgy hogy remélhető, miszerint az 1936. évi termésből az előző évek kivitelénél nagyobb mennyiség lesz exportálható. A szüret után az év utolsó négy hónapjában a külföldi kedvezőtlen termésviszonyok hatása a magyar exportra máris kedvezően éreztette hatását, amennyiben már ebben az időben is 147.657 hl. bort vittek ki, csaknem kétszeresét annak a mennyiségnek, amelyet a két előző évben ugyanezen idő alatt exportáltunk és erősen megközelíti az előző évi export mennyiségét.

A bornak szeszfőzés céljaira való fokozottabb felhasználását a 2463—1936. P. M. sz. rendelet teszi lehetővé. Ezen oknál fogva az új bortörvény megtiltja borszőlők új telepítését és ezáltal megakadályozza a bortermő szőlőterületek növekedését. A kormány azonkívül ingyen venyigéket bocsát azoknak a termelőknek rendelkezésére, akik a borszőlő termesztéséről a csemegeszőlő termesztésére kívánnak áttérni. Megállapítható ugyanis, hogy Magyarország szőlőfogyasztása rendkívül alacsony és az évi fejadag 2.7 kg ugyanakkor, amidőn az Egyesült Államok fogyasztási fejadagja 14.5 kg, Olaszországé 10.5 kg. 1936-ban must- és borkivitelünk jelentékeny emelkedést mutat.

	1936	1935
Érték	5.674.000 P	5.328.000 P
Mennyiség	252.690 q	195.580 q

Ausztriát kivéve must- és hordósborkivitelünk minden viszonylatban emelkedést mutat, annak ellenére, hogy kivitelünk az év első felében a korábbi évekkel összehasonlítva erős visszaesést mutatott, amelyet csak a novemberi és decemberi rekord-borexport egyensúlyozott ki.

Pezsgő. A pezsgő előállításához szükséges összes nyersanyagok 1936-ban megdrágultak és egyedül a bor volt olcsóbb áron beszerezhető, ami a költségeket nagyjából kiegyenlítette. A szakma helyzetét megnehezítette az a körülmény, hogy a felhasználható régi palackok mennyisége évről évre csökken, az új palackok beszerzése pedig újabb költségekkel terheli meg a vállalatokat, továbbá hogy a pezsgődugó Spanyolországból az ottani viszonyok következtében nehezen és lényegesen drágabban volt beszerezhető mint azelőtt. A pezsgőfogyasztás emelkedése 1936-ban is tovább tartott, mintegy 10%-ra tehető és mint az előző évben, 1936-ban is, csak a fővárosban volt észlelhető. Bár a magyar pezsgő iránt külföldön állandó érdeklődés mutatkozik, a valutáris nehézségek következtében az export számottevőnek nem mondható.

Szesz. Az ország gazdasági helyzetében beállott javulás a szesziparban nem éreztette hatását, ami különösen arra vezethető vissza, hogy a nagy termés következtében a szesziparnak több nyersanyagot kellett felvennie. Nehézségeket jelentett az is, hogy a melasznak mint legolcsóbb szeszipari nyersanyagnak kikapcsolása a termelés tényleges megdrágítását jelentette. Megemlítendő, hogy az összes szeszféleségek fogyasztói ára 1933 óta változatlan, tehát a szeszipar nem vett részt a mezőgazdasági és ipari termékek áraiban egyaránt mutatkozó emelkedő árképződésben. Magyarországon a szeszfogyasztás fejadagja rendkívül alacsony, ami nagyrészt az olcsó bor versenyére vezethető vissza. Így megállapítható, hogy míg békeidőben a 20 milliónyi lakossággal biró régi Magyarország mintegy 800.000 abszolút hektoliter itali szeszt fogyasztott, vagyis fejenként kb. 4 abszolút litert, addig a jelenlegi fejadag mindössze 0.31 abszolút liter. A volt Osztrák-Magyar Monarchiában pl. az itali szeszfogyasztás az egész szeszfogyasztásnak mintegy 60%-át tette. Magyarországon ez a százalékszám az 1935—36. gyártási évet véve alapul, 11%-ra zsugorodott össze.

Égetett szeszesitalok, rum és gyümölcspálinka. A bőséges gyümölcstermés következtében az 1935—36. termelési évben a kitermelt gyümölcspárlatok mennyisége 29.389 hl-re emelkedett. Ez a mennyiség az előző termelési (1934—35.) év 28.307 hl-es eredményével szemben 1082 hl emelkedést mutat. A kedvező eredmény az 1935—36-os termelési év utolsó hónapjának (augusztusnak) szokatlanul nagy mérvű termelésére vezethető vissza, amely 3710 hl. volt, több mint kétszerese az előző évi augusztus hóban kitermelt 1827 hl-nek. A törkölypálinka-termelés 15.000 hl-rel mintegy 2500 hl. emelkedése mutat. Seprőpálinkában a termelés 3250 hl. és az emelkedés az előző évvel szemben 300 hl. Eperpálinkában a kitermelt mennyiség az előző évi termelés kétszeresét is meghaladja (2000 hl, az előző évi 878 hl-rel szemben). Szilvapálinkából csak mintegy 1600 hl-t termeltek ki, amely lényegesen alatta marad az előző évi 4378 hl-es termelésnek. Igen lényeges emelkedést mutat azonban a barackpálinkatermelés (550 hektoliter az előző év termelésével szemben). Egyéb gyümölcspálinkákban, valamint borpárlatban visszaesés mutatkozik. Az 1936. évi nagy gyümölcstermés következtében az 1936—37. termelési év első negyede (szeptember, október, november) oly kedvező, hogy hasonló eredménnyel nyolc évre visszamenőleg sem találkozunk. A rendelkezésre álló adatok szerint a termelési adó alá eső szeszfőzdékben ez alatt az idő alatt összesen 12.849 hl-t termeltek ki az előző év hasonló időszakának 4929 hl-ével szemben. Az emelkedés tehát 7920 hl. A legerősebb az emelkedés a szilvapálinkánál, melynek eredménye 7559 hl-rel az előző év ugyanezen időszakával szemben 6597 hl emelkedést mutat. Barackpálinkában is az első évnegyed eredménye 495 hl-re rúgott az előző évi hasonló idejének 40 hl-t kitevő terméseredményével szemben. A likőrgyárak különlegességeinek forgalombahozatala továbbra is a középosztály felvevőképességétől függ, úgyhogy ennek az osztálynak fogyasztóerőcsökkenését a likőrgyárak erősen megérezték. Panaszkodnak a gyárak a csomagolóeszközök, főkép azonban az üvegek mintegy 30—40%-os drágulásáról is. A gyártmányok értékesítése úgyszólván kizárólag belföldön történt.

Sör. A sörtermelés 1936-ban 217.400 hl volt az előző évi 197.100 hl-rel szemben. A sörfogyasztás is enyhén emelkedő irányzatot mutatott, amennyiben 196.077 hl-ről 217.249 hl-re emelkedett. Az olcsó borárak azonban a szakmának kivédhetetlen versenyt jelentenek, amit az is bizonyít, hogy az egyes iparok jobb foglalkoztatottsága s konjunktúrája ellenére is a sörfogyasztás említésreméltó emelkedést nem mutat. A sör gyártását súlyos adók terhelik, amelyek a sör nagykereskedelmi árának csaknem 50%-át teszik. Ezért, hogy a regieterheiket csökkentsék, a legtöbb sörfőzde csokoládé-, maláta-, konyak-, sőt textilgyárat alapított.

Idegenforgalom. A főváros idegenforgalma a jelentési évben tovább növekedett és az érkezett külföldiek száma (167.200) 25.6%-kal haladja meg az előző évi színvonalat. A Budapesten eltöltött éjjelek száma csak 24%-kal növekedett. Ennek következtében az ittartózkodási átlag valamivel csökkent, mégpedig 3.8 napról 3.7 napra. Az idegenforgalom növekedésének alakulása nem volt egyenletes. Szeptember végéig még 35%-os növekedés mutatkozott az előző évvel szemben. A szeptember végén bekövetkezett külföldi devalvációk következtében az érintett államokból érkező idegenek számában csappanás következett be, úgyhogy a növekedési arány ettől kezdve esett. Így decemberben 7800 külföldi szállott meg a főváros szállodáiban és penzióiban, míg az előző év decemberében 7300, ami már csak 7%-os növekedésnek felel meg.

Budapest idegenforgalmát az elmúlt évben az alábbi táblázat részletezi a szállodákba és penziókba érkezett idegenek számának országok szerinti megoszlása szempontjából:

Magyarország	91.685
Az utódállamokhoz csatolt terület	31.414
Ausztria	29.001
Csehország	5.330
Németország	24.795
Svájc	5.871
Olaszország	12.630
Franciaország	6.378
Nagybritannia	12.140
Hollandia	4.707
Belgium	2.313
Dánia	1.338
Svédország	2.680
Norvégia	649
Finnország	889
Lengyelország	4.577
Románia	3.562
Jugoszlávia	1.484

METROPOLE SZÁLLODA
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI UT 58. SZÁM
Modern, kényelmes, olcsó. Patinás hirű konyha.
Cigányzene, Jazz-Band, Tánc.

Bulgária	1.238
Törökország	683
Görögország	1.054
Ázsia	2.039
Afrika	1.322
U. S. A.	8.238
Egyéb Amerika	895
Régi Külföld	135.781
Összesen	258.880

Az egyes viszonylatokat nézve 100%-nál nagyobb növekedést látunk a hollandi, belga, skandináv és finn utasoknál. Igen jelentős még az emelkedés a délamerikiaknál és görögöknél, 70%, az olaszoknál 61, az egyesültállambelieknél 58, az angoloknál 49, svájciaknál 47 és a németeknél 43%. Egyetlen relációban csökkent az érkezések száma, még pedig a csehszlovákiai utasoknál, ahol az apadás 20%-nak felel meg.

A külföldi utasok számának növekedése mellett feltűnő a belföldi idegenforgalomnak mély ponton való stagnálása. Bár vidékről negyedfélezerrel több utas érkezett a budapesti szállodákba és penziókba, mint 1935-ben, azonban ez a szám alatta marad még a válságos 1932. évi számnak is. Ez a körülmény rendkívül súlyosan esik latba a budapesti szállodaipar kalkulációiban, mert a szállodai üzem alapja az egész éven át többé-kevésbbé egyenletesen alakuló vidéki forgalom.

Az idegenforgalmi politika kérdései közül a vízumügyben további előrehaladás mutatkozik, amennyiben az Egyesült Államok, valamint Finnország polgáraira is kiterjesztették a vízummentes beutazás kedvezményét. A kamara felfogása szerint további lazításoknak kell bekövetkezni. A kormánynak különösen figyelemre kellene méltatnia idegenforgalmunknak a külföldi devalváció következtében kedvezőtlenebbé vált versenyhelyzetét; különösen azt, hogy a devalváció útján versenyelőnyhöz jutott államok újonnan szerzett árelőnyeik mellett még a vízummentes beutazás lehetőségeit is nyujtják a legtöbb nyugateurópai állam irányában.

Az idegenforgalom devizális vonatkozásában új helyzetet teremtett a frank, a líra és a hollandi forint leértékelése. A Magyar Nemzeti Bank ugyanis a devalvációk teljes mértékével növelte az említett valuták ellenében eladásra kerülő utazási pengőcsekk árfolyamát. Ennek következtében a magyarországi utazás költségei a francia, svájci, csehszlovák, olasz és hollandi utasok számára devalvációik mértéke arányában megdrágultak. A valutáris helyzet megváltozása azonban sok veszélyt tartogat idegenforgalmunk fejlődése szempontjából is, amelynek előjele, hogy a jelentési év végére; a szilveszterre tervezett külföldi csoportos utazásoknak túlnyomó nagy részét lemondotta az illető külföldi utazási iroda.

A vendéglátóipar problémái közül egyedül a borravalókérdés került megoldásra, a kötelező százalékosrendszer bevezetése útján. Ennek végrehajtása nagyobb zökkenő nélkül történt.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara jelentése a kerület 1936. évi közgazdasági viszonyairól is most jelent meg.

Egyik érdekes fejezete a jelentésnek az, amely a főváros és a vidék egymáshoz való viszonyának ismertetésével foglalkozik és ezt a kényesnek tetsző kérdést objektív megvilágításban igyekszik feltárni. Amíg ugyanis egyik oldalról kétségtelen, hogy a vidéknek is szüksége van egy európai méretekkel mérve is tiszteletet parancsoló fővárosra, addig a másik oldalon lehetetlen a Budapest javára mutatkozó számtalan helyzeti előnyt még a vidéki érdekek mesterséges háttérbe szorításával súlyosbítani. Lehetetlen, hogy a kormányhatóságok valóságos árlejtést rendezzenek vidéki városok között olyan intézmények felállításáért, melyeket Budapest ingyen kap meg, lehetetlen, hogy a nagy pénzintézetek mellett az OTI szinte mesterségesen szívja el a vidék életnedveit a főváros javára és lehetetlen, hogy a minimális munkabérmegállapításoknál a helyzet téves megítélése folytán olyan tendenciák érvényesüljenek, hogy a vidéki munkabéreket minél magasabbra emeljék és ezzel a vidék terhére az ipari termelésben mutatkozó számtalan hátrányt még jobban súlyosbítsák.

A jelentés említi, hogy a szegedi szabadtéri játékokat a mult évben 48.193 személy látogatta, amelyből 13.946 külföldi volt. Ezek közül 3252 személy volt rendőrileg 24 óránál hosszabb tartózkodásra bejelentve. Az adatok igazolják, hogy a szabadtéri játékok komoly idegenforgalmi és gazdasági jelentőséggel birnak Szeged városra nézve.

A jelentés a vendégipar gazdasági helyzetével a következőképpen foglalkozik:

A szálloda- és vendéglőipar 1936. évi helyzetét illetően sem számolhatunk be jelentősebb javulásról. Idegenforgalmunk országos viszonylatban emelkedett ugyan, ennek hatását azonban, egy-két kivételes alkalomtól eltekintve, kamaránk területén érezni nem lehetett, mert fekvése folytán kiesik az ország idegenforgalmából. A szállodaipar minimális forgalmát továbbra is csak a kereskedelmi utazók biztosították, akiknek munkaideje viszont a legtöbb esetben csak a hét első négy-öt napjára terjed ki. Nagyobb idegenforgalmat Szegeden csak az ipari vásár és a szabadtéri játékok jelentettek, melyekről jelentésünk más helyén emlékezünk meg.

A szálloda- és vendéglőipart érintően a május 26-án életbelépett borravaló-rendelet hozott újítást, amely megszüntette az eddig szokásos borravalót és helyette a számlaszerinti százalékos kiszolgálási díjat állapítja meg. Míg a szállodaiparban a százalék elszámolási rendszer beváltnak tekinthető, addig az étterem és vendéglőiparnál több panaszra adott okot. Az alkalmazottak nem voltak megelégedve a borravaló felosztásának arányával, a tulajdonosok szerint pedig a kötelező borravaló a vendégek igen tekintélyes százalékát riasztotta el. Ezek a panaszok azonban csak szórványos jellegűek voltak és a szakma általános helyzetére különösebb jelentőséggel nem birnak.

A szálloda elnevezés használatát illetően a kereskedelemügyi miniszter november havában rendeletet adott ki, amely szerint a szálló, hotel és penzió elnevezést csak azoknak az üzemeknek szabad használni, amelyeknél az ipar gyakorlására szolgáló helyiség az épület jellegének, fekvésének, berendezésének, valamint a helyi viszonyoknak figyelembevétele mellett az idegenforgalom követelményeit kielégíti. Ha a szállodák az idegenforgalom ilyen követelményeinek nem felelnek meg, csak a „fogadó" elnevezést használhatják. Ha kétely merülne fel, hogy használható-e a szálló, hotel, vagy penzió elnevezés, akkor az I. fokú iparhatóság, a kereskedelmi és iparkamara, valamint a rendőrhatóság és az országos magyar idegenforgalmi hivatal meghallgatása után dönt a kérdésben.

A vendéglőipar részéről régóta hangoztatott kívánalom volt a kifőzőipar munkakörének megállapítása, mert a kifőzdék túlságos elszaporodásával a vendéglőipar exisztenciáját látták veszélyeztetve. Az említett panaszok kiküszöbölése céljából a kereskedelemügyi miniszter a kifőzőipar munkakörének megállapítása tárgyában egy rendelettervezetet készített, amelyet kamaránkhoz is véleményezés céljából leküldött. Az adott válasz kapcsán meghallgatott vendéglősiparosok a tervezet ügyében folytatott tárgyalások során azt a kívánságot terjesztették fel, hogy a kifőzések vendéglőszerűen terített asztalok mellett ne szolgálhassanak ki, továbbá, hogy a tejcsarnokok, illetve tejivók kifőzéssel

ALPACCA evőeszközök
nehéz massziv tömör kivitelben
EVŐKANÁL vagy evővilla drbja 70 fillér.
EVŐKÉS acélpengével drbja 150 fillér.
KÁVÉSKANÁL drbja 40 fillér.
Székek, asztalok, kertibutorok,
Kertiernyők, mindennemű vendéglői felszerelések *igen olcsón.*
HEXNER
kávéházi és vendéglői berendezések szaküzlete Budapest, VI., Király ucca 25. szám.

SCHILLINGER MIKSA
húskülönlegességek
Előkelő szállodák, vendéglők szállítója
BUDAPEST,
VI. Király ucca 15.
Telefon: 1-428-66.

ne foglalkozhassanak. Minthogy ezidőszerint már az összes nyilatkozattételre felhívott érdekképviseletek véleménye a minisztérium előtt fekszik, várható, hogy a vendéglőipart közelről érintő kifőzőipari munkakör megállapításáról szóló rendelet a közel jövőben megjelenik és mindkét iparra nézve meghozza a kívánt nyugalmi állapotot.

Véglegesen kialakult a párisi világkiállítás és a champagnei borvidék megtekintésére induló tanulmányutunk rendje

Lapunk olvasóinak már hetekkel ezelőtt hírt adtunk arról, hogy a párizsi világkiállítás megtekintésére külön csoportos tanulmányutat szervezünk. Ennek a tanulmányútnak keretei most véglegesen kialakultak.

A valutáris nehézségek és a kedvezőbb feltételek miatt helyesebbnek láttuk, hogy a csoportos utazást összekössük azzal a tanulmányúttal, amelyet az Ipartestületek Országos Központja indít. Így az eddig 9 naposnak tervezett út kibővül és 15 napos keretben bonyolódik le, viszont a résztvevőknek biztosíthatjuk egy külön

a champagnei borvidék meglátogatását célzó autókár-kirándulás egészen rendkívüli és szakmai szempontból felbecsülhetetlen élményét,

valamint az olasz ipari gócpontokban a visszautazás során a szakmai üzemek tüzetesebb tanulmányozását. Gondoskodtunk a kellő pihenésről is, úgy hogy a résztvevőket az út nem fárasztja el és a fürdőzés, a tenger végtelenségében való elmerülés időnként megmegszakítja utunk fárasztóbb programját.

A tanulmányút

végleges indulás időpontja eszerint június hó 19. napja.

E napon a déli órákban indul különvonatunk és június 20-án, Ausztrián és Svájcon át érkezik **Párizsba.** Párizsban, ahol a világkiállítás eddig soha nem látott fénnyel és gazdagsággal tárja a látogatók elé a modern technika és művészet vívmányait, **tanulmányutunk résztvevői elsősorban a szakma szerint őket érdekelő látnivalókat tekintik meg.** Két autókár-körutazással Párizs nevezetességeit keresik fel.

Párizsból a tanulmányi csoport külön autokárral keresi fel

a Champagne borvidékét.

A világháború legvéresebb csatáinak színhelyén keresztül, a Marne folyó mentén vezet az út **Chateau-Thierrybe,** ahol a világhírű **Mercier konyakgyár** és borpincészet fekszik. Utána **Epernay**-be vezetjük a csoportot, ahol a világ egyik leghíresebb pezsgőgyára, a **Moet & Chandon** cég meglátogatása a cél. Innen Párizsba tér vissza az autokár.

Párizsból június 25-én **Lyon és Marseille** érintésével a csoport **Nizzába,** majd **Monte Carloba,** onnan az olasz határ átlépésével **San Remoba** jut. Pihenés, fürdőzés és kirándulási lehetőségek tarkítják a csoport programjának ezekre a napokra eső részét.

Június 28-án **Genovát,** a világ egyik legnagyobb tengeri kikötőjét, június 29-én **Milánót,** az olasz ipar legnagyobb gócpontját, június 30-án pedig a lagunák városát, **Velencét** tekintjük meg. Innen **Fiumébe és Abbáziába** jut a csoport, az utóbbi helyen a legteljesebb kényelem és pihenés vár a résztvevőkre.

Július 3-án érkezik a csoport Zágrábon át vissza **Budapestre.**

A 15 napos tanulmányút teljes költsége 348 pengő.

Ez az összeg magában foglalja a gyorsvonati jegy árát, a szállodai lakást, a napi háromszori bőséges érkezést, borravalókat, adókat, poggyászszállítást a pályaudvaroktól a szállodákig és vissza és két autókár-körutazást Párizsban. Az elszállásolás kétágyas szobákban történik. Egyágyas különszoba díja az egész utazás tartamára 24 pengő.

Jelentkezni lapunk kiadóhivatalában lehet. A jelentkezéskor 50 pengő foglaló adandó, míg a részvételi díj teljes összege május 31-ig fizetendő.

A jelentkezés végső határideje május hó 25.

Az utazáshoz személyre szóló útlevél szükséges. A francia és jugoszláv vízum megszerzése 4 pengő.

A külön champagnei autokár-utazás díja 40 pengő.

Az utazási, színházi és szórakozási kedvezményeket biztosító, kötelező kiállítási igazolvány és belépő ára személyenként 5 pengő.

A vidéki jelentkezők Budapestre és visszautazásuk alkalmával 33%-os utazási kedvezményben részesülnek.

A tanulmányút lebonyolítása a Magyar Nemzeti Bank engedélyéhez és a külföldi fizetési eszközök igénybevételére vonatkozó rendelkezéseihez van kötve, amelyek a költőpénz céljára igényelhető francia és olasz pénznemek összegét is meghatározzák.

Kölcsön
adunk alkalmakra széket, asztalt, üveg- és porcellánárut stb. fillérekért. **Használt billiárdok,** sörkimérők, alpacca-evőeszközök, kerti bútorok, kuglizó felszerelések legolcsóbban. — Ujonnan engedélyezett fém ürmértékek. —
FRIED Zsigmond és Fia
VI, KIRÁLY UCCA 44. TELEFON: 1-291-34.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI UCCA 2.

Kreibich-iroda
az ország legnagyobb és legelőkelőbb szállodai, vendéglői főpincérek és személyzet ELHELYEZŐ irodája. Az ország legrégibb ilyen üzlete.
Cím: BUDAPEST, Molnár u. 12.
Telefon: 1-854-66

Fejér Pista...*)

Igy hívták őt nemcsak jóbarátai, de tisztelői is — maguk között. A magyarnak sajátos szokása, hogy becézi azt, akit szeret s akihez ragaszkodik. És Fejér Pista, aki pontosan öt esztendővel ezelőtt került Debrecenbe a vidék legnagyobb vendéglátó üzemének élére, valahogy belelopta magát a nehezen melegedő debreceniek szívébe. Mindenkit ismer ő, s őt mindenki ismeri. A fitosorrú Dóczista, aki a Lilla-teán szigorú szülői felügyelet mellett először libbent be az üvegterembe egy szolíd szupéra, úgy szólítja őt: Fejér Pista bácsi! És a debreceni uri társadalom meglett tagjainak egyszerűen és bensőségesen: Fejér Pista!

Ennek az öt esztendőnek elzárt útja után érdemes kissé elgondolkozni: mi váltotta ki a debreceniek szívéből azt az őszinte szeretetet és meleg ragaszkodást, amellyel Fejér Pistát, az idegent, a „jöttmentet" körülveszik?... Talán furcsának fog tetszeni a válasz, de igaz! Ő a vendéglátói vonalvezetésbe stílust, egyéniséget vitt. Az uri szívesség és a magyaros szívesség jellemzi szakmai működését, ahol a rá-

* A debreceni „Bika"-szálló egyik igazgatójáról a közelgő 10 éves működésének évfordulója alkalmából a Debreceni Ujságban olvastuk a fenti kis rajzot.

Szines kerti abrosz ..... P 1.98-tól,
Fehér abrosz métere .... P 1.85-től,
Fehér abrosz métere I. rendű P 2.35-től,
Hangerli ..... P —.28 fill.
Törülköző ..... P —.64 fill.

Vászonáruk minden minőségben. Kívánságra úgy helyben, mint vidéken kiküldöttünk a vevőket mintával felkeresi.
BLAU JENŐ gyári raktár
V, Tisza István ucca 11. sz. Telefon: 1-806-43.

Borpalota Rt.
Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonszámok: 1-140-44 és 1-184-64.
Ajánlja kiváló minőségű márkás fajboralt palackozva és hordótételben.

termettségével és képességével döntő mértékben tudta befolyásolni azt a körülményt, hogy a vezetése alatt álló üzem országos viszonylatban is elsőrendű nívót reprezentáljon. — Olyan diplomata ő, akinek udvariassága nem jól bevált sablon, nem szalón-konvenció, hanem ösztönös ízlés.

Fejér Pista már a debrecenieké s hozzátartozik ehhez a társadalomhoz, ehhez a családhoz. De ugyanakkor van neki egy másik arca is. A közéleti férfiú arca, a vitéz Fejér István arca. Ez a vitéz Fejér István tevékeny részt vesz a Vitézi Szék, a Frontharcosok működésében, a kultúrális és közgazdasági megmozdulásokban, a Székely Társaság és a SzEFHE életében, s egyházának, az evangélikus egyháznak presbitériumában előkelő pozicióját nem dísznek tekinti, hanem komoly őrségvállalásnak. Ezen a posztján is dolgozik, tevékenykedik és fáradozik, hogy minél teljesebbé tegye az egyházi életet.

Röviden: Fejér Pista, alias vitéz Fejér István alakja és egyénisége olyan kellemes és meleg szinfolt a debreceni társadalomban, melyre jólesően figyelünk fel ebben a robbanó, robotos világban. — Egyelőre csak ennyit! A tizedik évfordulón talán ünnepélyesebb keretek között szorithatunk majd vele kezet.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

A Vasuti Vendéglősök Szakosztálya

e hó 4-ére összehivott ülését nem lehetett megtartani, az aznapi külföldi államfő tiszteletére rendezett katonai diszfelvonulás miatt a délelőtti vonattal érkezőknek nem állt módjukban az értekezlet szinhelyén megjelenni. Igy az értekezletet junius havában tartják meg.

Felhivás a Szövetséghez tartozó alakulatokhoz és az egyéni tagokhoz!

Felkérjük az elnökségeket és az egyéni tagokat, hogy a szövetségi tagdíjátalányt és a tagsági díjat szivesskedjenek sürgősen Szövetségünk címére beküldeni. Költségmegtakarítás miatt eddig postai megbizás útján nem kivántuk beszedni az esedékes díjakat, mivel az elnökség mindenkor arra törekedett, hogy Szövetségünk pénztárát ne terhelje felesleges adminisztrativ kiadás, mert a pénzbeszedői rendszer nagyon költséges. A Szövetség magának akarja megtakarítani ezeket a költségeket. Külön kivánjuk még megemlíteni, hogy a Szövetség számvizsgáló- és ellenőrző-bizottsága még külön felhivta vezetőségünket, hogy a tagsági díjak (átalányok) befizetését jobban szorgalmazza, mert csak úgy lehetséges a pénzügyi egyensúly fenntartása. *Az elnökség.*

Salgótarjánban lesz az idei országos kongresszus.

Szövetségünk intézőbizottsága május 4-én tartotta ülését. Szücs Mihály elnök az ülés megnyitása után üdvözölte az újonnan megválasztott intézőbizottsági tagokat. Örömének adott kifejezést, hogy a közgyűlés a választás alkalmával figyelemmel volt az utánpótlásra is és a régi kipróbált kartársak mellett fiatalabb, agilis kartársakkal egészítette ki a bizottságot. A bizottság új tagjai fiatalabb hévvel, újabb ambicióval a régi tapasztaltabb kartársakkal közös munkálkodással iparunk érdekében bizonyára hasznos működést fognak kifejteni. Bejelentette, hogy a közgyűlésről elfoglaltságuk miatt távolmaradásukat kimentették: Tatzl Antal társelnök Orosházáról, Prácser János alelnök Kecskemétről és Bonyai Lajos intézőbizottsági tag Tabról. Beszámolt azután az évi közgyűlés lefolyásáról és javasolta, hogy az intézőbizottság mondjon köszönetet Verő Gyulának, a Metropol szálloda termének közgyűlés céljaira való díjmentes átengedéséért.

Bejelenti továbbá, hogy a „Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete" elnöksége megkereste, hogy Szövetségünk tagjait a temetkezési egyesületre való belépésre hivja fel. A kérelmet a kartársak pártfogásába ajánlja és ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja még felemlíteni, hogy az utóbbi időben úgy a fővárosban mint a vidéken elhunyt kartársak hátramaradt családtagjai támogatást, illetve segélyt kérnek, mivel alig bírják a temetkezési költségeket előteremteni. Szövetségünk ilyen alappal nem rendelkezik, így kénytelenek vagyunk az ilyen kérelemmel hozzánk fordulókat elutasítani. Már evégből is nagyon szükségesnek tartja az elnökség, hogy minden kartárs legyen tagja az egyesületnek, mert akkor halálesetnél ilyen sajnálatos esetek nem fognak előfordulni, mivel a temetkezési egyesülettől a mostani taglétszám mellett már 320 pengő temetkezési segélyben részesülnek a hozzátartozók.

Bejelenti továbbá, hogy a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete felkérte Szövetségünket, hogy a nyugdíjintézetbe való belépést ajánljuk tagjaink figyelmébe. Ennek a kérésnek eleget kíván tenni és felhívja a kartársakat, kik a nyugdíjegyesületbe belépni óhajtanak, forduljanak részletes tájékozásért az ipartestülethez, ahol azzal készségesen szolgálnak.

Megemlíti, hogy Szövetségünk elnöksége meghívásra résztvett a budafoki, csepeli ipartársulat közgyűlésén, valamint az újonnan alakult Dunakeszi-Alagi Szakcsoport alakulásánál. A csornai járási szakosztály közgyűlésén Tschida István alelnökünk képviselte Szövetségünket.

Szükségesnek tartja felemlíteni, hogy a Szövetség vezetőségéhez gyakran érkeznek megkeresések, hogy a vidéki kartársak alakulatainak gyűlésein vegyen részt. Ennek a kívánságnak, ha a környékről van szó, készséggel eleget is teszünk. De távolabb és nagyobb költségekkel járó helyekre a vezetőség nem utazhat, mivel a Szövetség a felmerülő készkiadásokra fedezettel nem rendelkezik. Az elnökség úgy határozott, hogyha a messzebb fekvő vidéki helyen kivánják, hogy a központ képviseltesse magát, úgy a vonatköltség megtérítését kéri. Ellenkező esetben az illető helyhez közel lakó vezetőségi tagot kéri fel, hogy a gyűlésen képviselje Szövetségünket. Ez alkalommal megemlíti, hogy Csornán a kartársak közgyűlésén Tschida István alelnök igen hatásosan képviselte Szövetségünket és ezért az intézőbizottság előtt neki köszönetét fejezi ki.

Tschida István helyesli az elnök szavait és a maga részéről, ha Sopronhoz közel ilyen szakmai ülés volna és ha meghívás jönne, azon készséggel résztvesz és képviseli a Szövetséget, a kartársaknak pedig a szükséges útmutatással szolgál.

Baán István az automatabilliárd után fizetendő vigalmiadót magasnak találja, kívánatosnak tartja, hogy ezt az adónemet egészen töröljék el. Elnök felvilágositja, hogy a vigalmiadó jövedelme a városoké, így tehát az illető

ÉRZÉKENY, FÁJÓS LÁBAKRA

készítek orvosok által elismert, új-találmányú príma varrott **gyógycipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás,** tyükszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazónban és színben 30.— pengőtől. precíz lúdtalpbetéteket készítek és raktáron tartok.

NYÁRY JÁNOS gyógycipész,
BUDAPEST, VI, SZONDY U. 25. TEL: 1-211-20.
Címet kérem megőrizni.
Kérjen ismertetőt. — Ingyen lábátvilágitás.

városnál kellene ezt a kérelmet előterjeszteni.

Elnök bejelenti, hogy újabban Szövetségünkhöz a Somogymegyei Vendéglősök és Koresmárosok Egyesülete, a Sárvári Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztálya és a Dunakeszi-Alagi Vendéglősök és Koresmárosok Szakcsoportja csatlakozott, továbbá több egyéni tag is kéri felvételét, a Csorna Járási Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztálya pedig belépési szándékát jelentette be.

Elnök bejelenti, hogy a legalacsonyabb munkabéreknek a szakmánkban való megállapítása tárgyában a minisztérium újabb adatok szolgáltatását kérte és különösen arra nézve kér adatokat, hogy a százalékrendszer bevezetése óta mennyiben változott a munkavállalók keresete. Eddig körülbelül 200 helyről érkeztek be a válaszok. A beérkezett adatokat irodánk feldolgozza és azok alapján a kívánt kimutatást elő fogjuk terjeszteni. Itt élénk vita indult a női kiszolgálás elharapódzása ellen és sok szégyenletes állapotot említettek fel. — A női kiszolgálásnak a mostani formában való megtűrése — mondta Tschida István — diszkreditálja egész iparunkat. A maga részéről is helyesli, hogyha Szövetségünk a női kiszolgálás ellen a legerélyesebben állást foglal.

Szücs Mihály elnök megemlíti, hogy Szövetségünk el fog járni, hogy a női kiszolgálók munkakönyvében bejegyzett „ipargyakorlás" a szakképzettség igazolásául ne szolgálhossan. Egy nagyobb alföldi városból már tiltakoztak a kartársak, hogy nők, kik pincérlányi munkakönyvvel vannak ellátva és kötelesek hetenként erkölcsi ellenőrzésre járni, 9 évi gyakorlat után iparengedélyt nyerjenek. A szakmában a nagy munkanélküliség is annak tulajdonítható, hogy a nők a tanult és képzett pincéreket kiszorítják a munkahelyekről.

Szücs Mihály elnök közölte még, hogy a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában a koresmáros-ipar ügyében szakértekezlet volt, amelyen a Szövetséget Szöllősy Ferenc t. elnök és Pósch Gyula titkár képviselte.

Szöllősy Ferenc azután részletesen ismertette az értekezlet lefolyását, amiről lapunkban már előzőleg megemlékeztünk. Tosch Nándor nagyon helyesli a Szövetség álláspontját és a maga részéről is szükségesnek látja, hogy a koresmárosipar képesítéshez köttessék. Idegenforgalmi érdekek is kívánatossá teszik azt. Visszatérve a női kiszolgálásra, kívánatos volna, hogy bizonyos határvonal legyen. Mert egy bárhölgy hosszú éveken át való foglalkoztatása nem szolgálhat annak igazolására, hogy iparunkban a szakképzettséget elsajátította. Végül megemlíti, hogy a falusi koresmák színvonalemelése igen kívánatos, ezt pedig csak akkor érhetjük el, ha a koresmárosiparban is a szakképzettség lesz az előfeltétel.

Az intézőbizottság Szöllősy és Tosch előadását élénk helyeslésel fogadta.

Elnök bejelenti, hogy az idei kongresszus megtartására több várostól érkezett meghívó. Szövetségünk vezetőségének mindig az volt az álláspontja, hogy a fontos iparügyek tárgyalását a szervezkedés propagandájával egybe kell kapcsolni és ezért a kongresszusokat megcsonkított hazánk különböző részein kell tartanunk. A kongresszus megtartására meghívó érkezett Nagykanizsa polgármesterétől és az ottani szakosztálytól, amely meghívást az ipartestület elnöksége is megismételte, a Szentesi Vendéglős Szakosztálytól, amely meghívást a város polgármestere is támogatta, továbbá meghívó érkezett a salgótarjáni kartársaktól és a város polgármesterétől.

Keszler Mátyás (Salgótarján) a meghívást szóval is előadja és közli, hogy a város vezetősége a kongresszus alkalmával palóckiállítást is rendez. Kéri a bizottságot, hogy Salgótarján mellett foglaljon állást, mert ezelőtt két évvel voltunk a Dunántúlon, mult évben az Alföldön, így hazánk északi részén lenne kívánatos a kongresszus megtartása. Közli még, hogy a kedvezményes menetjegy engedélyezése miatt a város már megtette a lépéseket. A kartársai mindent el fognak követni, hogy határvárosukban jól érezzék magukat a kongresszusi vendégek.

Elnök sajnálatának ad kifejezést, hogy sem Nagykanizsáról, sem Szentestől, noha onnan is vannak intézőbizottsági tagok beválasztva, nem jelent meg senki. Rövid eszmecsere után az elnök szavazásra tette fel a kérdést. Az intézőbizottság egyhangúlag Salgótarján mellett szavazott.

Elnök ilyen értelemben enunciálta a határozatot, azzal a hozzáadással, hogy az említett másik két város meghívását a jövőre nyilvántartják.

Elnök végül ismertette a bécsi hajótanulmányutat, amelynek rendezésére a vezetőség sokoldalú kívánságra vállalkozott és kérte a kartársakat, hogy ezen a kiránduláson minél nagyobb számban vegyenek részt. Ezzel az ülést bezárta.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

A július 12-i bécsi hajótanulmányi kirándulás

postán küldött meghívóján a visszautazás július 17-én, péntekre van megemlítve. Ez téves, **mert a hajó július hó 16-án, pénteken indul vissza Budapestre.**

Borkezelési tanfolyam kezdődik.

A mestervizsgákra való tekintettel sok oldalról megnyilvánult kívánságra az Országos Szövetség újabb kéthetes borkezelési tanfolyam rendezését kérelmezte. Miután a nyári szünet miatt most ez az utolsó tanfolyam lesz, felkérjük azokat az érdeklődőket, akik ezen a tanfolyamon még részt kívánnak venni, szándékukat május hó 22-ig jelentsék be a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Orsz. Szövetsége irodájában, Budapest, VI. Csengery-ucca 51. sz. Most is ismételjük, hogy a borkezelési tanfolyam elvégzése nélkül nem ajánlatos a mestervizsgára jelentkezni. A tanfolyam Budafokon a m. kir. Állami Szőlészeti és Borászati Szakiskolában lesz tartva. Előadások hétköznap d. u. 3—6-ig. Résztvehet azon minden vendéglős, koresmáros, azok hozzátartozói és alkalmazottai és egyéb érdeklődők is. A részvételi díjat előre kell a Szövetség irodájában befizetni. A tanfolyam előreláthatólag *május hó 31-én kezdődik.*

Fellner Béla f. ü. v.
Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvetítő iroda
Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

Takarékasztaltársaság (Spóregylet) alapszabály nélkül

— tudvalevőleg — nem működhet. Lapunk előző számában megirtuk, hogy az egyik járás főszolgabirája több spóregylet pénzét elkoboztatta és működését felfüggesztette, mert nem voltak kormányhatóságilag láttamozott alapszabályaik. Ezúttal felhivjuk olvasóink figyelmét arra, hogy téves az a felfogás, hogy abban az esetben, ha csak 49 tagja van az asztaltársaságnk, úgy nem kell alapszabály. Alapszabály akkor is kell a spóregyletnek, ha csak 15 tagja is van. Mende-mondához tartozik az a hiresztelés, hogy adóztatás céljából követeli a hatóság az alapszabályokat. Az alapszabályra azért van szükség, mivel törvény írja elő, hogy minden egyesületnek, társaságnak ilyennel kell rendelkeznie, különben nem működhetik. Olyan spóregylet ninesen az országban, amely egy fillér adót fizetett volna. Miután az alapszabálynak megfelelő szerkesztése az asztaltársaságoknál (spóregyleteknél) akadályokba ütközik, szerkesztőségünk beszerzett egy kormányhatósági jóváhagyással ellátott alapszabályt és azt sokszorosíttotta. Akik ilyen alapszabályra reflektálnak, azt szerkesztőségünkben beszerezhetik. — Az alapszabályok felterjesztésének módjára nézve is felvilágosítással szolgál szerkesztőségünk.

Több oldalól azzal a kérdéssel fordultak hozzánk, hogy az általános ipartestület kebelében alakulhat-e takarékasztaltársaság stb.? Erre nézve a következőket közölhetjük: A kereskedelemügyi miniszter 130.034—1933 számú leiratában következőket mondja: Az az álláspont, mely szerint az ipartestületek kebelében működő takarék- és előlegcsoportok az 1931:VIII. tc. 7. §-ának 1. és 5. pontjai értelmében az

ipartestület törvényes feladatát teljesíti és nem tekinthető az ipartestülettől független olyan kereskedelmi társasággnak, amely cégbejegyzésre kötelezhető, a törvényes *rendelkezésnek nem felel meg.* Az idézett törvényeikk 7. §-ának 1. pontja az ipartestület feladatául jelöli ugyan meg *a tagok* gazdasági érdekeinek felkarolását és szolgálatát is, *nem lehet azonban a törvény ezen rendelkezését úgy magyarázni, mintha az ipartestület kölcsönnyujtással, tehát kimondottan banksszerű üzleti tevékenységgel is foglalkozhatnék* stb. Az előadottak alapján tehát az ipartestületi előlegcsoportok csak úgy működhetnek, ha az ipartestülettől teljesen függetlenül, *mint kereskedelmi társaságok alakulnak meg. Ebben az esetben pedig rájuk nézve a kereskedelmi törvény cégbejegyzési szabályai az irányadók.*

Ha tehát az ipartestület tagjai létesítenek egy takarékaszltaltársaságot, úgy az függelen az ipartestülettől és annak csak ipartestületi tagok lehetnek tagjai és alapszabályokkal kell rendelkezniök.

A borpiacon

az üzlettelenség tovább tart. Nagykőrösön kisebb tételek 1.2—1.4, Soltvadkerten 1.1, Hevesen 1.2, jobb minőségű 1.5 filléres Malligand fokonkénti árban kelt el. Csongrádon 20—24, Pakson 18—20, Jászberényben 13—18 és Abasáron uradalmi fehér bor 24 filléres árban vették a bort.

Kecskemét város

mult hó 30-án közgyűlést tartott. Napirendre került Szeged város átirata, amelyben a borfogyasztási adó emelését kivánja. Dr. *Kiss* Endre polgármester a tárgynak a tárgysorozatból való levételét javasolta.

A borfogyasztási adó eltörlése érdekében — bár a pénzügyminiszter már kijelentette, hogy arra nincs lehetőség — tovább folyik az agitáció. Érdekes, hogy mindig a 9—10 filléres borfogyasztási adóról szónokolnak, holott ez az adó kisebb helységekben 25 százalékkal alacsonyab. Miért nem agitálnak a cukor kincstári részesedése ellen, hisz a cukor ára szegény embereknek megfizethetetlen és mint olvashatjuk, hogy e nélkülözhetetlen élelmiszert sok ezer gyermek nem is ismeri. Alkalmunk volt több szőlőbirtokossal beszélni, ezek közölték velünk, hogy ők nem is a borfogyasztási adó miatt elégedetlenkednek, hanem egyes szőlősgazdák inkább azért, mert nem vezetnek pontos kimutatást arról, hogy kinek adták el a bort, így a borfogyasztási adót azután a község rajtuk hajtja be.

Osztrák pajtásakció.

Az osztrák állami ifjúsági szervezet a Szociális Testvérek Társaságával karöltve ezévben megszervezi az osztrák pajtásakciót, amelynek keretében osztrák fiúk és lányok azért jönnek hazánkba, hogy július és augusztus hónapot egy-egy vendéglató magyar családnál töltsék és itt baráti együttlét közben lehetővé tegyék magyar pajtásaiknak a német nyelv elsajátítását. A magyarországi szervezést a Szociális Testvérek Társasága végzi. Érdeklődők ide forduljanak igénylési ívért. Budapest, VII, Rákóczi út 4, félem. 11. Telefon: 1-446-27.

Halálozás.

Özv. *Braun* Sebestyénné fővárosi (Nefelejts-utcai) vendéglős április hó 29-én elhunyt.

Antal Józsefné volt budapesti vendéglős május hó 9-én elhunyt.

Mindkettő a „Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesület" tagja volt és hozzátartozói a temetkezési segélyt felvették.

Felhivás!

Itt a szezón. Ne várjunk az abroszbeszerzéssel, mert drágább lesz. Ugyanakkor a vászon- és egyéb fehéráruszükségletét is nagybani árban Blau Jenő cég gyárlerakatában Budapest, V., gróf Tisza István ucca 11. sz. alatt szerezze be.

Rendőrbirósági ítélet a Fehér Ferenc-féle kuglibilliárdasztal engedély díjfizetés nélküli üzembentartása ügyében.

Tudvalevő, hogy a belügyminiszter az Automata (géperőre működő) billiárdasztalok üzembentartását rendőrségi engedélyhez és havi díj fizetéséhez kötötte. *Fehér* Ferenc kartársunk egy olyan kugli-billiárdasztalt szabadalmaztatott, aamely *nem* automatarendszerű és nem géperőre működik. *Zimmer* Péter III. Vörösvári út 137. sz. alatti vendéglős a kerületi kapitányságtól hat pengőre büntetőparancsot kapott, azért, mert a Fehér-féle kuglibilliárdasztalt nem jelentette be. Zimmer Péter ebben az ügyben tárgyalást kért. A III. ker. kapitányság a védekezés meghallgatása után ítéletében kimondotta, hogy a Fehér-féle kuglibilliárdot be kell jelenteni ugyan, *de engedélydíjfizetés alá nem esik.* Fehér kartársunk most olyan kuglibilliárd asztalt hoz forgalomba, amelyet már kb. hetven pengő vételárért tud eladni örökáron a kartársaknak.

SZAKMAI KÖZGYÜLÉSEK

A Váci Ipartestület Vendéglős és Koresmáros Szakosztálya

április hó 27-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen a város javadalmi hivatalának vezetője is jelen volt. A majdnem teljes számban megjelent tagok előtt *Müller* Antal elnök megnyitója után *Murányi* Józsefné titkár beszámolt a szakosztály mult évi működéséről és vázolta azokat a sérelmeket, amik a vendéglató ipar helyzetének leromlását okozzák. Különösen a termelők visszaéléseit, a szikvizgyárosok házalásszerű árusítását és egyes koresmárosok kontárkodáát emelte ki. Kivánatos volna a koresmárosiparnak mielőbbi képesítéshez való kötése. Majd kérte a fogyasztási hivatal jelenlevő vezetőjét, kövessen el mindent a borcsempészek szigorúbb ellenőrzésére. A mindenre kiterjedő szépen felépített jelentést azzal a kivánsággal fejezte be, hogy álljon minden tag a megválasztandó vezetőség mellé és akkor eljön az az idő, *amikor végrehajtó helyett vendég nyitja ránk az ajtót.*

A pénztári jelentés után *Kiss* Benedek János vendéglős hosszasan foglalkozott a termelők, batyuzók és füszeresek túlkapásaival. Utána a közgyűlés egyhangulag a következő tisztikart választotta meg: Elnök: *Müller* Antal, ügyvezető-alelnök: *Deés* Kálmán, alelnök: *Mayer* Ferenc, titkár: *Murányi* Józsefné, pénztáros és jegyző: *Weiszbarth* János, választmányi tagok: *Bárány* Mihály, *Drajkó* Béla, *Hirmann* Lajos, *Kiss Benedek* János, *Mároki* János és *Stangl* Ferenc.

Az Ujpesti Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata

mult hóban tartotta évi közgyűlését. *Theobald* Ferenc, az Ipartársulat eddigi elnöke, — mivel az ipar gyakorlását abbahagyta — az elnökségről lemondott. A közgyűlés a lemondott elnököt, érdemeinek elismeréseül diszelnökké választotta. Utána megejtették a részleges tisztujitást. A közgyűlés egyhangú felkiáltással elnökké választotta *Vranák* Józsefet, az első alelnöki tisztségben, amelyet *Hornyák* István tölt be, változás nem volt, második alelnöknek *Sörös* Béla lett megválasztva, pénztárossá pedig *Horváth* Lajos *Vranák* József megköszönte a kartársak bizalmát és megigérte, hogy munkatársainak segítségével a sok bajjal-gondokkal küzködő szakmánknak ügyeit mindenkor szivén fogja viselni. Csak arra kéri a kartársakat, hogy testvéri egyetértéssel és a munkába való bekapcsolásával támogassák a vezetőséget ebben a törekvésében, mert az erő az egyesek együtteséből adódik, a munka eredménye mindig arányban áll a kartársak megértésével.

A közgyűlés további folyamán Hornyák István alelnök az aktuális ipari ügyekről számolt be. Ismertette a jégellátás ügyét, továbbá részletesen beszámolt az úgynevezett termelői borkiméréseknek az iparra káros működéséről és a nagymérvű árromboló tevékenységükről. Végül még foglalkozott a sörkérdéssel. Hornyák beszéde után élénk eszmecsere indult meg, amelyen a jelenvoltak élénken vettek részt.

Jubiláris közgyűlést tart a Székesfehérvári és Fehérmegyei Ipartársulat.

Május hó 20-án délelőtt tartja az ipartársulat 50-ik rendes évi közgyűlését. Ötven éve annak, hogy a Székesfehérvári Vendéglősök, Szállodások, Kávések és Koresmárosok Ipartársulata, melynek területe később a vármegyére is kibővült, megalakult. A közgyűlésen Szöllősy Ferenc „Ötven év a szakmai élet szolgálatában" előadást fog tartani.

A „Fogadó-Magyar Vendéglős" állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaipar érdekeit képviselő szaklap

A sajt készítése

A kötelező mestervizsga bevezetése szükségessé teszi, hogy mindazok, akik a vizsgára jelentkeznek, nagyobb felkészültséggel vegyenek azon részt.

Az Országos Szövetségünk gondoskodik arról, hogy a legfontosabb tárgyról: a borkezelést az időközökben tartandó kéthetes borkezelési tanfolyamon Budafokon ismeretüket bővíthessék. Amennyiben lapunk terjedelme engedi, ezentúl felváltva egyéb fontos szakbavágó tudnivalókról fogunk ismertető közleményeket közölni.

A kötelező mestervizsga csak néhány hónapja lépett életbe, de már is meg kell állapítanunk, hogy a szakmai tudás egyes vizsgázóknál, akik a szakmát tanoncként sajátították el, kissé fogyatékos. Különösen vonatkozik ez az áruismére. Egyik helyen előfordult, hogy egy főpincér nem tudta mi a különbség a rendes és a prágai módra pácolt sonka közt. A badacsonyi kéknyelő borra pedig azt válaszolta, hogy azért hívják úgy, mert a palackba fejtett bor kupakja és a palack nyaka kék staniolpapírba van csavarva!

Ezek a tapasztalatok késztetnek bennünket arra, hogy fontosabb árucikkekről ismertetést közöljünk. Kezdjük most a sajt készítési módjával.

A sajtok. A sajt készítése a nagy általánosságban a következő sorrendben megy végbe.

A tejet a sajtüstbe öntve kellő hőmérsékletre (30—38 C) fölmelegítik s eközben rendszerint megfestik (sáfrányporral vagy orleán festékkel) s borjúgyomorból készült oltóerjesztőt kevernek hozzá, melynek hatására a kazein kiválik. A keletkezett s jól összeállított alvadékot azután sajtkéssel összevágják s addig hagyják állani, míg az leülepedve a savótól különválik. Ezután utómelegítés következik s az alvadékot a savóból kiszedve, megfelelő formába teszik. Ezután a préselés, sózás munkáját végzik el. Majd szellős 12—20 C hőmérsékletű érlelőben helyezik el. Az érés közben végbemenő vegyi folyamat alatt keletkező gázok okozzák a lyukképződést. Az érést sajtlékelővel ellenőrzik, mely lék a vizsgálat után visszahelyeztetik a sajtba. Érés után a sajtot csomagolják s ezután kerül a kereskedelembe.

Emmentáli sajt. Svájci eredetű sajtnem. Már Krisztus születése utáni első században is készítették. Később leginkább a kolostorok barátjai foglalkoztak készítésével. A 17. század közepén Bern már jelentős mennyiséget exportált s ettől az időtől kezdve készítése mindjobban elterjedt. Később svájci sajtosok révén más országokban is gyártani kezdték, úgy hogy ma már mindenütt készítik. Rendesen 30—100 kg súlyú, 10—15 cm magas és 1 m átmérőjű karikákban gyártják. Az elsőrendű E. szép aranysárga színű, egyenletes csereszynenagyságú, 1—2 cm-es, egyenletesen eloszló lyukasság a jó sajt jellemzője s fontos, hogy a sajttészta rugalmas, simulékony legyen.

A szivacsos, szappanszerű vagy kenőcsös sajttészta nem jó. Az íz édeskés, dióízű. A „dobozos emmentáli" (kéregnélküli sajt) szintén svájci eredetű, mely tulajdonképpen nem más, mint a régen készített „olvasztott sajt"-nak egy jobb technikával készített javított alakja.

Trappista sajt. A Boszniában levő banjalukai „Mária csillaga" nevű kolostorban élő trappista szerzetesek készítették először a mult század nyolcvanas éveiben. Ez a sajt minden valószínűség szerint a francia „Port salut" nevű sajttal azonos. A készítés módját a trappisták féltve őrzik s állítólag juh-, kecske- és tehéntej elegyéből készül. Tésztája finom, alig sárgás, lágy, olvadós, szabályos kevés lyukkal. Zsírtartalma 45—73% között váltakozik. A trappisták mindenütt foglalkoznak e sajt készítésével. Kanadában pl. „Okasajt" néven hozzák forgalomba.

Óvári sajt. Mintegy 35 évvel ezelőtt kezdték a mosonmegyei tejszövetkezetek ezt sajtot gyártani, négyszögletes és téglaalakú formákban, 3 kg-os súlyban. Ez a sajt lényegében nem más, mint a „Tilsiti-sajt" utánzata, azzal a különbséggel, míg a tilsitit erősen festik és nem préselik, addig az óvárit festik és préselik. A háború első éveiben a tejszövetkezetek áttértek az egyszerűbb készítésű és jobb minőségű „Mosonmegyei csemegesajt" készítésére néhány szövetkezet kivételével. A háború utáni időkben bekövetkezett megszállások következtében a mosonmegyei sajteladás központja a fertőszögi „Illmic" lett, s a nevezett sajtot mint Illmicit vitték át a köztudatba. A jó Illmici tésztája halványsárga, puha, lágy, olvadós, kissé savanykás ízzel, számos apró s ezek közt egy néhány nagyobb, szabálytalan lyukkal. Az idősebb Illmici íze többé-kevésbbé csípős. Az óvári zsírtartalma 48—50, az Illeici-44—49%.

Parmezán v. Pármai sajt. Az olaszországi Lombardiában készülő, csak reszelésre használatos sajt. Az olaszok „Fromaggio di grana" (szemcsés sajt") néven nevezik. Parma, Piacenza, Pavia, Milano stb. tartományokban készítik most ezt a sajtféleséget. Világkereskedelmi cikk. Legtöbbet fogyaszt ebből Svájc és Franciaország, sőt nagymennyiségben kerül belőle az Egyesült Államokba is. Argentina azonban már nemcsak saját magát látja el granával, hanem erős versenyt támaszt az eredetinek. Kétféle granát különböztetnek meg az olaszok, a grana reggiano-t és a grana lodigiano-t. Ez a két minőség zsírtartalomra és készítési módra tér el egymástól. A reggiano zsírtartalma a száraz anyagban 30—40% és a készítés alkalmával préselik, míg a lodigiano zsírtartalma 17—30% és nem préselik. Az érett grana kemény, szemcsés, késsel alig lehet vágni, inkább törik. Kevés borsószemnagyságú lyukkal bír, amely idővel összezáródik. Édeskés, finom, zamatos ízű. A reggiano tésztájának színe sárga, míg a lodigianoé zöldes. Az előbbi szín annak a következménye, hogy a tej érlelése fatálakban, míg a másodiké ónozatlan réztálakban történik. Érési ideje 2—5 esztendő s 20 évig is eltartható. Reszelve rizshez, levesbe, makarónihoz, valamint vajaskenyérre szórva is fogyasztják, 30—50 súlyú karikákban készül. Svájcban készül a granához hasonló „Sbrinz", 18—20 kg súlyú, hengeralakú sajt; melyet szintén reszelve használnak. **Kiss Endre.**

Ahová többé nem adnak italmérési engedélyt.

A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság 139.930/3—1937. V.-fő szám alatt közli a m. kir. pénzügyminisztérium f. évi március hó 27-én kelt 4.569—1937. XV.rendeletét, mely szerint a *VIII, Gólya-utca 14. sz. a.* levő üzletet korlátlan italmérés szempontjából tiltott üzletté minősítette.

ÜZLETI HIREK

Tapolca. Németh Imre marcali szállodás május elsején átvette a „Balaton" szállodát.

Helyváltozás. Rajeczky Ferenc Révfülöpön a „Hullám" szállóban a főpincéri állást foglalta el.

Mestervizsgát sikeresen tett Fekete István vendéglős VII, Rottenbiller u. 1.

PAKS
nagyközség 100 éve fennálló szálloda-vendéglője berendezéssel vagy anélkül is, szabadkézből ELADÓ esetleg bérbeadó. Bővebb felvilágosítás: ERZSÉBET SZÁLLÓ, PAKS kapható.

TÖRLEY PEZSGŐ

A Kristály-vizet
forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 15-60-80.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS: PÖSCH GYULA KIADÓ ÉS LAPTULAJDONOS. — MERKANTIL-NYOMDA (HAVAS ÖDÖN), VII, HUNYADI UCCA 43.